

O'ZBEKISTONDA IT SOHASINI RIVOJLANTIRISH.*Sardorbek Sharopov**Rishton 2-son kasb hunar maktabi**Informatika va axborot texnologiyalari fani o'qituvchisi*

Annotatsiya: Hozirgi kunda, axborot kommunikatsiyalariga bo'lgan talab kundan-kunga oshib bormoqda. Ushbu maqolada yurtimizda IT sohasini rivojlantirish bo'yicha olib borilayotgan islohotlar haqida ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar: globallasuv, axborot, ta'lim, innovatsiyalar, iqtisodiyot, jamiyat.

Hozirgi vaqtda yangi texnologiyalarning axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) taraqqiyoti bilan birgalikda rivoji masofa va vaqt oralig'iga qaramay axborot, pul va boshqa resurslarni tez yetkazib berish, almashish uchun imkoniyat yaratmoqda. Axborotlashgan iqtisodiyotga o'tish bilan bog'liq sodir bo'layotgan chuqur va tub o'zgarishlar bir qator muammo va ziddiyatlarga olib kelmoqda. Bunday muammolarga jamiyat faoliyatidagi turli sohalarga oid globallasuv va axborotlashtirish tufayli paydo bo'lgan hamda har tomonlama o'rganish va yechimi kompleks yondashuvni talab etuvchi iqtisodiy hayotning o'zgaruvchanligi va beqarorligini kiritish mumkin bo'ladi. Bulardan ta'lim, AKT, ilmiy va innovatsion faoliyat turlarining jamiyat, davlat va iqtisodiyotga bo'lgan ta'sirining kuchayishi hamda ular faoliyat yuritishining sifat jihatdan yangi xususiyatlarga ega bo'lishini alohida ta'kidlab o'tish mumkin. Shu sababli zamonaviy iqtisodiyot nazariyasi jamiyat hayotidagi ziddiyatlarga qanday ta'rif berishi hamda uning nazariy jihatdan mazmun-mohiyati jahon iqtisodiyotining hozirgi zamon bosqichida o'z aksini qanday topayotganligi va axborotlashgan iqtisodiyotning o'ziga xos xususiyatini ko'rsatib bermoq hozirgi kunda o'ta muhim masalalardan biridir.

Hukumatning AT rivoji uchun qulay muhitni rag'batlantirish bo'yicha faol yondashuvi, jonli startap madaniyatining paydo bo'lishi va raqamli ko'nikmalarni rivojlantirishga e'tibor qaratilayotgani O'zbekistonda IT sohasining jadal rivojlanishiga hissa qo'shgan asosiy elementlardandir. Ushbu omillarni batafsil o'rganib chiqsak, biz O'zbekiston iqtisodiy o'sish va jamiyat taraqqiyoti uchun texnologiya qudratidan foydalanishda davom etayotgan imkoniyatlar va vazifalarni chuqurroq anglab olishimiz mumkin. Hozirgi paytda O'zbekiston texnologik innovatsiyalar va o'sish, xususan, axborot texnologiyalari (IT) sohasida istiqbolli markaz sifatida namoyon bo'ldi. Raqamli transformatsiya va iqtisodiyotni diversifikatsiya qilishga strategik e'tibor qaratgan holda, mamlakat barqaror rivojlanishni ta'minlash va global raqobatbardoshligini oshirish uchun texnologiya kuchidan foydalanishda sezilarli yutuqlarga erishmoqda. O'zbekistonda IT sohasining

jadal rivojlanishi ortidagi asosiy omillardan biri bu hukumatning kuchli qo'llab-quvvatlashi va majburiyatidir. Iqtisodiy o'sishni ta'minlashda texnologiya muhimligini tan olgan hukumat IT sanoatini rivojlantirish bo'yicha turli tashabbuslarni amalga oshirdi. Bunga texnoparklar tashkil etish, IT-kompaniyalar uchun soliq imtiyozlari va raqamli infratuzilmani rivojlantirish kiradi. O'zbekistonda rivojlanayotgan startap ekotizimlari IT sohasining o'sishiga hissa qo'shayotgan yana bir omildir. Yosh va iqtidorli tadbirkorlarning yangi avlodi mahalliy va global muammolarga innovatsion yechimlar yaratish uchun texnologiyadan foydalanmoqda. Inkubatorlar, akseleratorlar va venchur kapital fondlari ushbu startaplarga o'z bizneslarini rivojlantirish va kengaytirishga yordam berish uchun qo'llab-quvvatlamoqda. Malakali IT-mutaxassislariga ortib borayotgan talabni qondirish uchun O'zbekiston raqamli ko'nikmalarni rivojlantirishga katta e'tibor qaratmoqda. Hukumat ta'lim muassasalari va sanoat hamkorlari bilan hamkorlikda dasturiy ta'minotni ishlab chiqish, ma'lumotlar tahlili va kiberxavfsizlik kabi sohalarda ishchi kuchini tayyorlash va malakasini oshirish dasturlarini amalga oshirmoqda. Inson kapitalini rivojlantirishga qaratilgan bunday e'tibor IT sektorining o'sishini ta'minlash uchun muhim ahamiyatga ega. O'zbekiston texnologiya sohasida xalqaro hamkorlar bilan aloqalarini faol ravishda mustahkamlashga intilmoqda. Etakchi texnologiya kompaniyalari, ilmiy muassasalar va tadqiqot tashkilotlari bilan hamkorlik O'zbekiston IT-firmalari uchun bilim almashish, texnologiyalar transferi va bozorga kirish imkonini beradi. Ushbu hamkorliklar sohada innovatsiyalar va rivojlanish uchun yangi imkoniyatlar ochmoqda. O'zbekistonda IT sohasi jadal rivojlanayotgan bo'lsa-da, hal qilinishi kerak bo'lgan muammolar mavjud. Bularga me'yoriy-huquqiy bazani takomillashtirish, kiberxavfsizlik choralari kuchaytirish va kam ta'minlangan jamoalarda raqamli tafovutni bartaraf etish kiradi. Ushbu qiyinchiliklarni yengib o'tish orqali O'zbekiston o'zining IT-sektorining to'liq salohiyatini ochib, texnologik innovatsiyalar bo'yicha mintaqaviy yetakchi sifatida o'zini namoyon qilishi mumkin.

Xulosa: O'zbekistonda IT-sohasining rivojlanishi mamlakatning texnologiyani iqtisodiy o'sish va innovatsiyalar drayveri sifatida qo'llashga intilishidan dalolatdir. Qo'llab-quvvatlovchi ekotizim, iqtidorli ishchi kuchi va raqamli ko'nikmalarni rivojlantirishga e'tibor qaratilayotgan O'zbekiston raqamli asr taqdim etayotgan imkoniyatlardan foydalanish uchun qulay sharoitga ega. Innovatsiyalar va hamkorlik madaniyatini yuksaltirish orqali O'zbekiston farovon va texnologik jihatdan rivojlangan kelajakka yo'l ochmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Informatika va axborot texnologiyalari. Akademik S.S.G'ulomov umumiy tahriri ostida. Darslik. T.: "Iqtisodiyot", –2009.
2. Hoshimov O.O., Tulyaganov M.M. Kompyuterli va raqamli texnologiyalar. T.: "Yangi asr avlodi", 2009. 102

3. Mulaydinov, F., & Nishonqulov, S. (2021). Raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishda axborot texnologiyalarining orni-The role of information technologies in the development of the digital economy.
4. Mulaydinov, F., & Nishonqulov, S. (2021). The role of information technologies in the development of the digital economy. The role of information technologies in the development of the digital economy.
5. Mulaydinov, F. M. (2021). CROWDFUND OPPORTUNITIES IN SMALL BUSINESS AND ENTREPRENEURSHIP. Academic research in educational sciences, 2, 23-32.